

Ryšių reguliavimo tarnybai
Mortos g. 14

2019-04-11 Nr. 1400- 576

DĖL NAUJOS KARTOS JUDRIOJO RADIJO RYŠIO (5G) PLĖTROS 3400-3800 MHz RADIJO DAŽNIŲ JUOSTOJE

Šiuo raštu teikiame savo komentarus dėl Ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – „Tarnyba“) 2019-03-14 paskelbto „Radijo ryšio plėtros 3400-3800 MHz radijo dažnių juostoje plano“ projekto (toliau – „Projektas“).

Dėl radijo dažnių leidimų skaičiaus

Atsižvelgdami į tai, kad dalis 3400-3800 MHz radijo dažnių šiuo metu yra užimta, o taip pat į tai, kad ne visi 400 MHz yra vienodi technologiniu požiūriu (tiek dėl pirmumo teisės judriajai tarnybai, tiek dėl radijo trukdžių iš kaimyninių valstybių), siūlome numatyti, kad visa 3400-3800 MHz radijo dažnių juosta būtų padalinta į 3 leidimus po 60 MHz B42 radijo dažnių bloke ir 3 leidimus po 65 MHz B43 radijo dažnių bloke. Vienas aukciono dalyvis galėtų įsigyti po vieną leidimą iš B42 ir B43 radijo dažnių bloko (maksimaliai 2 leidimus). Mūsų pasiūlymo vizualizacija:

Alternatyvus variantas būtų vienas aukcionas dėl visų radijo dažnių 3,4-3,8 GHz radijo dažnių juostoje (400 MHz), numatant suteikti 4 leidimus po 100 MHz. Aukcionas galėtų būti rengiamas tik atlaisvinus visus radijo dažnius 3,4-3,8 GHz radijo dažnių juostoje. Manome, kad toks aukcionas galėtų būti rengiamas 2020 m. kartu su 700 MHz radijo dažnių juostos aukcionu.

Atsižvelgiant į strateginę 5G tinklų reikšmę, mūsų nuomone, abiem mūsų siūlomais variantais aukcionas turi būti vykdomas dėl visos 3,4-3,8 GHz radijo dažnių juostos, panaikinant visus šiuo metu galiojančius leidimus šioje radijo dažnių juostoje. Tokiu būdu būtų maksimaliai efektyviai išnaudotas turimas radijo dažnių resursas, o taip pat sudaryta galimybė rinkos dalyviams, turintiems atitinkamus finansinius pajėgumus bei pageidaujantiems greičiau ir efektyviau pastatyti 5G tinklą, į jį investuoti daugiau lėšų. Tuo pačiu nebūtų sudaryta jokių išskirtinių sąlygų rinkos žaidėjams istoriškai turintiems leidimus šioje radijo dažnių juostoje.

Dėl tinklo plėtros reikalavimų

Pagrindinės mūsų pastabos dėl tinklo plėtros įpareigojimų būtų tokios:

1. Projekto 23.4.2, 24.4.3 punktuose numatyti reikalavimai iki 2024-12-31 užtikrinti paslaugų teikimą ne mažesne nei 100 Mb/s žemakrypčio ryšio sparta 98% namų ūkių kiekviename Lietuvos mieste bei 95% namų ūkių kiekviename Lietuvos miestelyje iš esmės reiškia visos Lietuvos geografinės teritorijos padengimą 5G tinklu, naudojant radijo dažnius iš 3400-3800 MHz radijo dažnių juostos. Atkreipiame Tarnybos dėmesį į tai, kad šie radijo dažniai iš esmės nėra skirti 5G tinklu padengti plačią geografinę teritoriją, tam turėtų būti naudojami radijo dažniai iš žemesnių radijo dažnių juostų, ypač iš 700 MHz radijo dažnių juostos. Be to šis reikalavimas iš dalies dubliuoja valstybės įgyvendinamus projektus, pvz. RAIN-3.
2. Projekto 23.4.4, 23.4.5, 23.4.6 punktuose numatyti reikalavimai dėl spartos ir vėlavimo parametrų užtikrinimo transporto linijose (keliuose bei geležinkeliuose) turėtų būti nustatyti 700 MHz radijo dažnių juostos plėtros reikalavimuose (jei tam yra objektyvus poreikis) ir iš Projekto nuostatų išbraukti.
3. Projekte siūlome numatyti, kad visiems Projekte nustatytiems plėtros reikalavimams būtinos sąlygos yra: (i) išspręsti tarpvalstybinio koordinavimo klausimai; (ii) išspręsti

elektromagnetinio lauko spinduliavimo higienos normos klausimai, padidinant leistiną spinduliavimo lygį bent 10 kartų.

4. Projekto 27 punktą, numatantis, kad dalis tinklo plėtros įpareigojimų netaikomi leidimų turėtojams, kurie neturi leidimų naudoti radijo dažnius žemesnėse nei 1 GHz radijo dažnių juostose yra diskriminacinio pobūdžio ir proteguoja valstybės valdomų įmonių interesus.

Dėl kitų Projekto nuostatų

Manome, kad visiems rinkos dalyviams turi būti sudarytos vienodos sąlygos tiek kainos mokėjimo už radijo dažnius, tiek ir leidimo galiojimo atžvilgiu. Leidimo turėtojas 3600-3700 MHz radijo dažnių ruože turėtų galimybę nedalyvauti aukcione 2019 m. ir naudotis 3600-3700 MHz radijo dažniais net iki 2027 m. Pasibaigus šio leidimo galiojimui, rengiant aukcioną šiems radijo dažniams 2027 m., aukciono dalyviai, įsigiję radijo dažnius 2019 m., pagal Projekto nuostatas jame jau negalėtų dalyvauti. Tokiu būdu rinkos dalyvis šiuo metu turintis leidimą naudoti 3600-3700 MHz radijo dažnius galės juos naudoti iki 2027 m., o vėliau gaus juos beveik automatiškai, nes kiti rinkos dalyviai nebegalės dalyvauti šiame aukcione ir labai tikėtina, kad šis leidimas bus išduotas be jokios konkurencijos.

Projekto 10 punkte numatyta, kad leidimai iš 3400-3600 MHz ir 3700-3800 MHz radijo dažnių juostų bus suteikti per 3 mėnesius nuo aukciono laimėtojų paskelbimo dienos, o radijo dažniai iš 3600-3700 MHz radijo dažnių juostos – nuo 2027 m. liepos 11 d. Tame pačiame punkte nurodyta, kad leidimų galiojimo terminas – 20 metų nuo leidimo išdavimo dienos. Tokiu būdu trys leidimai (3400-3600 MHz ir 3700-3800 MHz) galios iki 2039 m. pabaigos, o vienas leidimas (3600-3700 MHz) – iki 2047 m. liepos 11 d. Atsižvelgiant į tai, kad 3600-3700 MHz leidimas pagal Projekto nuostatas suteikia teisę AB „Lietuvos radijo ir televizijos centras“ be dalyvavimo aukcione naudoti šiuos radijo dažnius iki 2027 m. liepos 11 d., manome, kad šio leidimo galiojimo terminas turėtų būti sinchronizuotas su kitų leidimų galiojimo terminu, tuo būdu sudarant lygias sąlygas visiems rinkos dalyviams.

Primename, kad iki šiol nesame gavę Tarnybos atsakymo į UAB „Bitė Lietuva“ 2018-12-05 raštą Nr. 1400-549, kuriuo be kita ko buvo siūloma Tarnybai atlikti matavimus 3400–3800 MHz radijo dažnių juostose, kuriose AB „Lietuvos radijo ir televizijos centras“ yra suteikti

leidimai naudoti radijo dažnius, siekiant įsitikinti, ar Tarnyboje registruotos stotys yra veikiančios, o pasitvirtinus informacijai, kad AB „Lietuvos radijo ir televizijos centras“ turimi radijo dažniai 3400–3800 MHz radijo dažnių juostose yra nenaudojami ar naudojami iš esmės pažeidžiant konkursų bei leidimų naudoti šiuos radijo dažnius sąlygas, panaikinti šiuos leidimus.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and strokes, positioned between the text 'Generalinio direktoriaus pavaduotojas' and 'Gintas Butėnas'.

Gintas Butėnas